

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvas szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 91. szám. Telefon 58.
Hirdetések arszabaly szerint számítottak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilvált sora 30 fillér.

Iparosok a jövőjükért.

Zombor, 1905. szept. 2.

Kongresszust tartanak az ország iparosai, Szabadkán, az Élet lüktető városában, a Kánaán földjén a kenyéret teremtő szép Magyar Alföld metropolisában. Három évről három évre rendeztetnek ez országos gyűlések, utóbb Nagyváradon volt. Most mikor a panaszkodás létrájának legmagasabb fokán vannak, mikor a politikai élet és az ezt őszszertartó ipar és kereskedelem oly zavaros, mikor az emberek létkérdését annyira mozgatja a kenyér, Szabadkán hányják vetik meg helyzetüket az iparosok.

Mintha bizony intelemű adnák: hogy panasz itt a leginkább jogosult, hol az életet Eldorádónak nevezi a közvélemény.

Árva köves szegénysége nem tudná oly kirívóan festeni az iparosok roppant nehéz helyzetét, mint a mérföldekre terjeszkedő szép alföldi város buzát termő földje: mert a zabkenyéren tengődő silány rögök csak sablont nyujtanának, a kalászos reneteg városa pedig újat nyujt, a mire az iparosoknak immár a sok kongresszus után, szükségük is van.

A laposott megyén szántott eszme, új magokat kell, érleljen. Közel 21 esztendeje hirdetik az iparosok az ipartörvény revízióját, a szabad ipar kinövéseit, az önálló vámterület szükségességét.

A hosszú 21 esztendő alatt még soha nem volt oly egyöntetű az ország osztályának kívánsága az önálló vámterület felállításáról, mint ma.

Elismérjük, hogy az önálló vámterület eszméje sem új, a politikai világ állandó pro, kontra kérdése ez már, a kiegyezés óta. Azt azonban, minden politikai fejtegetés nélkül látnunk kell, hogy a vámterület felállításának kívánsága ezuttal egyöntetű, skrupulizálás nincs, ez ingadozások eltűntek s a laikus iparos is, ki a kérdés roppant elvi és érdemleges eredményét nem ismeri, hangos szóval szól az eszme

megvalósítása mellett: mert az új alakulástól, jobb, szebb jövőt vár.

Mi nem tárgyalunk most az előnyöket és az önálló vámterület hátrányait. Politikai néző pontból véleményt adunk. Azt azonban konstatáljuk, hogy a mai állapot az elégedetlenség kára, mely az ország ipara szempontjából — tekintettel szám arányban is imponáló polgártársainkra — váltó tartozásra szorít s mint osztályérdek, hiszük és valljuk, hogy ez imponzáns megnyilatkozott akarat mellett, meg is valóul.

Okosan teszi hát a szabadkai iparkongresszus, ha már most foglalkozik az eshetőségekkel és berendezkedik a jövőre. Nehogy váratlanul érje az átalakulás, a tőke és az emberi erők gyűjtő-ére, az őszszertartó eleve biztosítani kell, mert az anyagi erő és az emberi elme képes legyőzni ez átalakulás nehézségeit. Es mi hiszük, hogy a jövő iparos kongresszusok nem fognak oly elégedetlen szavakban megnyilatkozni, új meg új eszmecsere viszi előre a pénzszerzés, a nemzeti vagyon kérdését, melynek nyomában az embernek boldogsága fakad.

Viharvert hazánk nagyra hivatott jövőjét szolgálják tehát halhatósan az iparosok, ebben a magyar sajtó öket mindenkor támogatni fogja, mert az ügy, melyet szolgálnak, a legszebb eszme, mely nagygyűjtézi Magyarországot az egész civilizált világ előtt.

* **Fernbach Károly az ált. választói jogról.** Mint a Bács megye írja, Jurisich zombori szocialista vezér kérdést intézett Fernbach Károly orsz. képviselőhöz az általános választói joggal való álláspontja iránt. Fernbach a választó akként adta meg: „Önök nagyon jól tudják, hogy az általános szavazási jog a függetlenségi párt programjában már alakulásakor fel volt véve; tehát a párt már akkor is amelelt küzdött, mikor szocialdemokratákról nálunk még szó sem volt. Önököt most egy alkotmányellenes kormány eszköztül használja fel saját céljai előmozdítására, a mely nem más, mint zavart csinálni, azután abban halászva, áldatlan Magyarországra, közös hazánkra nézve megalázó terveit keresztülvinni. Nagy rossz szolgálatot tesznek önmaguknak és hazájuknak, hogy ezen kormány szerkeztőlve, egyszerre most első és legégetőbb szükségnek tartsiák az általános szavazó jog keresztülvitelét. Ebben egyáltalán nem értek egyet önökkel.”

* **Az őrszállásiak küldöttsége a főispánnál.** Szerdán az őrszállási urbéreszek jelentek meg Neszmírák Mátyás jegyző vezetésével, L a t i n o v i t s P á l főispánnál, hogy megköszönjék azt a jóakaratot, amelylyel a főispán a gazdaságközönség érdekeit mindig felkarolja. A küldöttség átadta a főispánnak a legutóbbi urbéres bizottsági ülés jegyzőkönyvi kivonatát, mely az elismerés hivatalos kifejezését tartalmazza. A főispán szívélyesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy örömmel szolgál, hogy ezen közönség érdekeit előmozdithatja, mert a lakosság hazafias érületével, becsülettel, hasznos munkásságával erre mindenkor rászolgált. A jövőben is kedves kötelességének fogja tartani, hogy az őrszállásiakkal rendelkezésére állhat. Végre nagy öljenezések közzepette átadták a főispánnak a jegyzőkönyvi kivonatot. A jegyzőkönyvi kivonatot szövege ez: Kivonat Őrszállási közönség urbéri bizottságának 1905. évi augusztus hó 15-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből. Rendl Márton, az urbéri bizottság elnöke az ülést megnyitván, Neszmírák Mátyás, az urbéri bizottság jegyzője előterjeszti a következő határozati javaslatot: Az őrszállási urbéreszek és zsellérek tulajdonát képező közlegelő egyenkénti felszámolásához szükséges nagyméltóság földmiveltésügyi miniszteri engedély elnyerését elősegítette azon hathatós támogatás, melyben az ügy Önéltősége Latinovits Pál főispán ur részéről részesült. Önéltősége ezen kiváló tényle ismét tanujelét adta azon számtalan esetben megnyilatkozott jóindulatának Őrszállási közönség urbéres közönsége irányában, lehetetlen tehát, hogy az urbéres közönség halálja Önéltősége előtt kellőképpen kifejezésre ne jusson. Határozat. Őrszállási közönség urbéri bizottsága az előterjesztelt indítványt egyhangu lelkesítéssel elfogadja és határozattá emeli. A kivonat hitelűl Neszmírák Mátyás urb. biz. jegyző. Rendl Márton urb. biz. elnök.

* **A szerbek és a válság.** A magyarországi szerb radikálisok, mint nekünk Ujvidékről írják, szeptember 11-én népgyűlést hívtak össze Ujvidékre, a népgyűlés tárgya a magyar válság és az általános választói jog kérdése lesz. Határozni fognak arról, hogy a szerbek milyen álláspontra helyezkedjenek a válsággal és az általános választói jog kérdésével szemben.

Vármegyei közgyűlés.

Az augusztus hó 30-án tartott vármegyei közgyűlés lefolyásának folytatása:

György Endre földmiveltésügyi miniszternek leirata, melyben a vármegye közönségét miniszterre történt kinevezéséről értesítve — működésében támogatást kér. — Tudomásul vétetett.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek leirata a Rudics ösztöndíjnak Mikosevits Antal Viktor részére való adományozása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Ugyanannak leirata Rudics ösztöndíjalapítványi ügyekben. — Tudomásul vétetett.

Szatmár vármegye közönségének átirata a vidéki városok gyorsabb fejlődése érdekében ut építkezéseknél a hazadó mentességnek 20 évre való kiterjesztése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Ugyanannak átirata a jelenlegi alkotmányellenes és törvénytelen kormányzat elleni tiltakozás tárgyában hozott határozatának támogatása iránt. — Tudomásul vétetett.

Zemplén vármegye közönségének átirata, a nemzeti követeléseink kivívása és a megtámadott alkotmányjának védelme érdekében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának támogatása iránt. — Tudomásul vétetett.

Gömör-Kishont vámege közönségének átirata, az országnak törvényen kívül helyzetéből való kivételét kéri s az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának támogatása iránt. — Tudomásul vétetett.

Nográd vármegye közönségének meghívója f. évi szeptember 10-én tartandó Rákóczy ünnepélyre — kérvén a vármegye képviselőségét. — Tudomásul vétetett.

Hont vármegye közönségének átirata báró Fejérváry Géza miniszterelnöknek az elnökléte alatti kormányznak kinevezésétől tudatód leiratára hozott határozatának támogatása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A Rudics ösztöndíjalapítványi bizottság határozata az üresedésben levő négy ösztöndíj adományozása tárgyában. — 4 tanulóknak adományoztatott.

Ugyanannak határozata Friebeisz Gyula ügyvédjelölt kérelme tárgyában. — 1 évre engedélyeztetett.

Alispáni előterjesztés a bácsföldvárosi csendőrsz laktanyájának bérlete tárgyában — Tudomásul vétetett.

A vármegye alispánjának jelentése Szabadka szab. kir. városnak eladott lakatany épületek 224000 koronás vételárának befizetése és gyűmölcsöző elhelyezése iránt. — Tudomásul vétetett.

Alispáni előterjesztés Bulkeszi község közdülők közutjáról készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában. — Hitelesítették.

A vármegyei alispán előterjesztése a bács—zsabalya—títeli törvényhatósági közút 4—9 km. szakaszán teljesített utépítési munkáknál felmerült több költség tárgyában. — Engedélyeztetik.

Alispáni előterjesztés a pinczéd—verbácsi törvényhatósági közút 6573—7626 km. szakaszán teljesített utépítési munkáknál felmerült több költség tárgyában. — Engedélyeztetik.

Alispáni előterjesztés a vármegyei székházépületen szükséges javítások tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Moholi előjáróság felebbezése Mohol községének az állami ménék tartása tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Dudás József felebbezése fizetését becsünetű alispáni határozat ellen. — Felebbezés elutasítatik.

Vujevich Lajos felebbezése lakpénzét utalványozó alispáni határozat ellen. — Felebbezés elutasítatik.

Darnai András kórházi ápoló, zentai lakosnak felebbezése fizetése tárgyában Zenta r. t. város képviselőtestülete által hozott határozat ellen. — Jóváhagyott.

Nikolits György felebbezése Zenta városnak a felebbező visszatartott fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Ózv. Pilaszánovits Péterné felebbezése Bácsborsód községének a felebbező által megtéríteni kért 240 korona tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasítatik.

Zenta r. t. városnak határozata szerzési szabályrendeletének a katona és

mezőrendőri ügyeket érintő részében való módosítása tárgyában. — Jóváhagyott.

Ugyanannak határozata Geese Lukács törvére irt utállítási költségeknek törlése tárgyában. — 4 kor. 75 fill. töröltetik.

Hodság község határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — 1000 koronával megváltatik.

Dunagárdony község határozata Lalin János községi inok lakbéré tárgyában. — 120 kor. jóváhagyatik.

Titel község határozata Schmidt Mayer Ferenc és társai pótdóójának leírása tárgyában. — 2365 kor. 65 fill. leiratik.

Felsőskabol község határozata Markovits István ösztöndíja tárgyában. — Jóváhagyott.

Ugyanannak határozata Kolárov Sándor ösztöndíja tárgyában. — 140 korona jóváhagyatik.

Opalánka község határozata a iskola-alap részére felendő ideiglenes kölcsön tárgyában. — Feloldatik.

Bácsföldvár határozata Nacsa István volt községi pénztárnokn bekebelezett óvadéknak törlése tárgyában. — Pincéd község határozata özv. Valentik Pálné és fia Sándor részére megszavazott segély tárgyában. — Ujverbász község határozata ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában. — Szeghegy község határozata a községi közigyámnak és jegyzőnek mint gyámpénztári ellenőrnek díjazása tárgyában. — Zenta város határozata a főgimnáziumi épület kibővítése és átalakítása tárgyában. — Obecs község határozata Deusch Miksa földbérlete tárgyában. — Magyarakaniza határozata a réti földek hasznosítása tárgyában. — Palánka község határozata Boros Ignác pótdóó leírása tárgyában. — Ezen határozatok jóváhagyattak.

Ugyanannak határozata Berner György vak gyámolt segélyezése tárgyában. — 20 kor. jóváhagyatik.

Körtés község határozata a Tillingerféle per költségei tárgyában. — 200 kor. jóváhagyatik.

Pinczéd község határozata a községi kisbírók bére tárgyában. — 146 kor. 76 fill. felemeltetik.

Magyarakaniza község határozata ingatlan vétel tárgyában. — 340 kor. jóváhagyott.

Bácsordas község határozata a felállítandó távirda költségeihez leendő hozzájárulása tárgyában. — 200 kor. jóváhagyott.

Bács község határozata a fogyasztási adó kezelők díjazása tárgyában. — 400 kor. jóváhagyott.

Obecs község határozata Mihályi Sándor munkadíja tárgyában. — 300 kor. jóváhagyott.

A rétkelző bizottság határozata Nikolits Edéné tiszteletdíja tárgyában. — 500 kor. jóváhagyott.

Derye község határozata ifjusági könyvtár beszerzése tárgyában — 136 kor. 36 fill. jóváhagyott.

Zenta város határozata dr. Buday Dezső volt polgármester hátralékának törlése tárgyában. — Leiratik.

Zenta város határozata Bán Lajos terhére vezetett hátralék törlése tárgyában. — Leiretik.

Ózv. Piszarovits Györgyné kérvénye néhai férje után fennálló hátralékos fizetési előleg 12 havi részletben leendő visszafizetése iránt. — Engedélyeztetik.

Overbász község határozata a községi orvos fizetésének felemelése tárgyában. — 1600 kor. jóváhagyott.

Zenta város határozata özv. Klein Fülöpné hátralékának törlése tárgyában. — Leiratik.

Magyarakaniza község véghatározat a hajóhídi őrház és községháza között létesítendő távbeszélő tárgyában. — 207 kor. 98 fill. jóváhagyott.

Cservenka község határozata a Magyar iskola- és óvoda-egyesület segélye

tárgyában. — Zenta város határozata egyes parcelláknak árverés mellőzésevel történt bérbeadás tárgyában. — Boldogasszonyfalva község határozata a képzési és nevelési alap ez évi kamatjövödelmének miként felhasználása tárgyában. — Vajszka és Bogyán község határozata a községi építkezések költségeire felveendő kölcsönök tárgyában. — Ada község határozata a felsőréti herések haszonbérbeadás tárgyában. — Obecs község határozata az urbéri költségek kifizetése tárgyában. — Turja község határozata ház helyek eladása tárgyában. — Nádajla község határozata a boronyi rét felmérése tárgyában. — Bácsgyulafalva község határozata köségrház és jegyzői lak építése tárgyában. — Ezen határozatok jóváhagyattak.

Magyarakaniza véghatározata a kistiszai holtágnak halfásított telegg leendő átengedése tárgyában. — 15 évre jóváhagyott.

Ugyanannak véghatározata az alsó réti füzésekben levő rőzsék vágatási költségei tárgyában. — 2694 kor. jóváhagyott.

Ugyanannak véghatározata a szénatérlelő a népkertbe vezető utca kikövezése tárgyában. — 1200 kor. 22 fill. jóváhagyott.

Zenta r. t. városnak véghatározata a lebontott Tiszahid mederbeli elépítményeinek eltávolítása tárgyában. — 15000 kor. jóváhagyott.

Ugyanannak véghatározata a gőzfürdő telek és rakpartlejáró tárgyában. — Jóváhagyott.

Körtés község véghatározata a vasuti megállóhely létesítési költségei tárgyában. — 520 kor. jóváhagyott.

Csonoplya község véghatározata a községi halászat haszonbérlete tárgyában. — Jóváhagyott.

Bécs község véghatározata a bács—lilomosi utnak megszükitése tárgyában. — Jóváhagyott.

Palona község véghatározata a községi közdülők közutak törzskönyvezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Szond község véghatározata a községi közdülők közutak törzskönyvezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Péterréve község véghatározata a községi közdülők közutak törzskönyvezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Ujpalánka község véghatározata a községi közdülők közutak törzskönyvezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Martonos község véghatározata a horgos—martonosi ármentesítő társulatnak eladott ingatlan tárgyában. — Jóváhagyott.

Dávod község véghatározata a Ferencsatorna részvénytársulat községi adójának rendezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Obecs község határozata a kisért elöltése tárgyában. — Jóváhagyott.

Martonos község kérvénye a község határát érintő ujvidék—szegedi törvényhatósági közutnak mely irányban leendő kiépítése iránt. — Elutasított.

Zenta r. t. város kérvénye az ujvidék—szegedi törvényhatósági közutnak a zentai nagyrébe való áthelyezése iránt. — Elutasított.

Mohol község kérvénye a község főutcajában átvonuló törvényhatósági közut folytatását képező utnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele iránt. — Elutasított.

Ada község igazolási kérelme a vármegye törvényhatósági bizottságának a zombor — kerény — adai törvényhatósági közut egy részének a törvényhatósági közutak hálózatából történt kihagyása tárgyában hozott véghatározat ellen. — Elutasított.

Zenta város határozata hitel átruházás iránt. — 150 kor. megadatott.

Bácsmartonos község határozata behajthatlan követelés leírása iránt. — Jóváhagyott.

Szépliget község határozata behajthatlan követelés leírása iránt. — Jóváhagyott.

Oservenka község határozata behajthatlan követelés leírása iránt. — Jóváhagyott.

Tiszakálmánfalva község határozata behajthatlan követelés leírása iránt. — Leiratik.

Bácsalmás község határozata behajthatlan követelés leírása iránt. — Részben jóváhagyott.

Tataháza község határozata behajthatlan követelés leírása iránt. — Részben jóváhagyott.

Felsőszentiván község határozata rendőri költségekre a külön kivétel mellőzése tárgyában. — Kijeztítik.

Cservenka község 1903. évi közpénztári számadása. — Felmentetik.

Zenta városi házipénztárt kiegészítő alap 1902. évi és 1903. évi nyugdíjalap számadása. — Felmentetik.

Tündéres, Fel-őrkabol, Turja, Vepörd, Boróc, Szépliget, Ókér, Ujvebász, Mozsor, Osóv, Cservenka, Bogyán, Bácsgyulafalva 1905. évi pótköltségvetése. — Jóváhagyott.

Tataháza 1903. évi községi közmunka alap számadása. — Felmentetik.

Kula község 1903. évi szegény- illetve kórhézalap számadása. — Felmentetik.

Apatin 1904. évi gyámpénztári számadása. — Felmentetik.

Ujpalánka község előljárási tanácsülésének f. évi május 13-án hozott határozata, melylyel az alispán 10175/905. sz. határozatával szemben a községi kisbíróknak a nyugdíjintézménybe való felvételét megtagadja. — Jóváhagyás megvonatik.

Ily György törvényhatósági alatorvos kérvénye a VIII-ik állategészségügyi kongresszuson való részvétele alkalmából felmerülő költségeinek 200 korona általánosan való megállapítása iránt. — Megadatik.

Városi ügyek.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy miszerint az Erzsébet körut és az apatini út mentén húzódó főútnak Szauerborn Károly háza előtti résztől egészen Poppovits István házáig, a Madár utca sarkáig terjedő részek beboltozása elrendeltetvén, — ezen munkálatok biztosítására folyó évi szeptember 11-én (Hétfőn) délelőtti 10 órára a város-háza tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtés hirdetetik. Feltételek a következők: 1. A munkálat 288 folyó méter tesz ki. 2. A kiküldési ár folyóméterenként 40 korona. Megjegyzetik, hogy ezen összegárban mindennemű munka és anyag befoglaltatik: az alapok mindig hordképes talajig ásandók ki, és a mennyiben az alapozás mélysége a szabvány terv szerint előírt 50 cm-t meghaladná — az a mérnöki hivatalnak esetről-esetre azonnal bejelentendő, — az 50 cm.-nél mélyebb alapozás mint többlet munka fog elszámoltatni és pedig föld kiemelés m³-ként 80 fillérrel, az alap falazás m³-ként 15 koronával. 3. Letendő bánatpénz 1000 korona állapítatik meg, mely óvadékképes papírban is letehető, — és mely az árlejtés után a vállalati összeg után megfizetett 10% létszen kiegészítendő. 4. A beboltozásához első rendű új jól égetett, kitűnő minőségű fali téglát használandó — és a téglát megfelelő méshabarcba rakandó. Megjegyzetvén, hogy az építés a mérnöki hivatalban levő szabvány terv szerint teljesítendő. 5. A felügyelet és ellenőrzést a mérnöki hivatal gyakorolja, az általa teendő rendelkezéshez ugy nem megfelelő munka esetén kiadandó utasításokhoz, — különbeni következmények terhe mellett vállalkozó alkalmazkodni tartozik, — valamint az általa netalán kifogásolt tég-

lákat és méshabarcost elhordani köteles, s beépíteni illetve felhasználnia nem szabad. 6. Elkészítési határidő 60 (hatvan) napban határozatik meg azzal, hogy ezen határidő után minden napi késedelemért 5 (öt) korona kötbér fog keresetéből levonásba hozattatni. 7. A kifizetés a munkálatnak befejezése illetve a mérnöki hivatal által történt felülvizsgálat alapján felveendő jegyzőkönyvnek betervezésétől számított 8 nap alatt készpénzben a városi házi pénztárból fog a sikeres átvétel után a bánatpénzzel együtt kiutalványoztatni, végül 8 A vállalkozó tartozik a csatornához a mérnöki hivatal által megállapított helyeken mintegy 5 hu-ó s szellőző aknát létesíteni, és azokba a város által adandó földöket elhelyezni, ezen munkáért külön díj felnem számítható.

Hirek. Olvasóinkhoz.

Nem a sablonszerű szokásos negyed-évi előfizetésre való felhívás akar jelen soraink célja lenni, hanem tájékoztatásai szolgálmi a jelenlegi zavaros politikai időkben.

Huszonöt év óta fenálló lapunk, úgy mint eddig, ezentúl is minden kormányhatalomtól és párttól függetlenül fogja a közügyet a magyar, meghamisítatlan liberális állameszmét szolgálni. Az igazságot senkivel szemben, semmi hatalom kedvéért sem, elhallgatni vagy elferdíteni nem fogjuk.

Irányelvünk lesz ezentúl is a nyíltság, igazság és becsületesség. Szószólói leszünk a magyarság szent ügyének anélkül, hogy a közlünk élő hazafias magatartású nemzetiségek szerzett jogait elvitatnók vagy meglámadnók. Minden hazafias ügyet felkarolunk és annak megoldását gyege erőnkhez képest előmozdítunk, de az önérdéket ostorozni fogjuk.

Személyeskedéseknek lapunk hasábjain helyt nem adunk; mint a klikk rendszernek ellensége **egyedül és kizárólag az igazmondó, megbízható közvélemény szócsovéként akarjuk a közügyet rendíthetetlen becsületességgel szolgálni.**

A „Zombor és Vidéke“ bel- és külmunkalársai minden nyomástól függetlenül, bátran, menten minden sértő hangtól, teljes erővel a személyeskedést kizárva fognak azon elvek szolgálatában állani, melyek a magyar hazá boldogulásához vezetnek. Küzdeni fognak tollukkal azon megalkuvást nem ismerő politika mellett, mely kedves hazánk nemzeti irányú fejlődését célzózza.

Követeli a „Z. és V.“, hogy a kedélyeket izgalomban tartó fontos kérdések, „Az általános titkos szavazati jog“ sürgősen törvényerőre emeltessek, hogy így a hazafias polgárság ezrei az alkotmányos élet sáncaival közöl felvélessenek, mert kötelezettségekkel jogok is járnak és nem volna liberális eljárás, ha továbbra is a népfennálló elem e jogok gyakorlásából kizáratnók.

Önzellenül, minden önérdék kizárásával, akarjuk ezenül is a közérdeket, Bács megye községeinek és városunk

belé'ében felmerülő fontos ügyeit szolgálni.

A negyedszázados évforduló küszöbén, felkérjük lapunk igen t. olvasóit és barátait, hogy nagyra becsült támogatásukat ne vonják meg tőlünk ezentúl sem, és azt baráti körükben ismerőseik között ajánlani és terjeszteni sziveskedjenek.

Teljes tiszteléssel

a „ZOMBOR ÉS VIDÉKE“ szerkesztője és kiadóhivatala.

* **Átruházott nemesség.** A király megengedte, illetve jóváhagyta a hazsini Hazsinszky Gyula Frigyes nyug. tanár budapesti lakos és Krull Emil honvédszázados zombori lakos közt kötött örökfelfogadási szerződés, egyszersmind Krullra és törvényes utódaira ruházta Hazsinszky nemességét és címerét és megengedte, hogy a „Hazsinszky-Krull“ nevet használhassák.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1905. évi szeptember hó 5-én (kedden) délelőtti 10 órákor a város-háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. A m. kir. Belügyminiszter körrendelete a törvényhatósági legköbbs adót fizető bizottsági tagok jövő évi névjegyzékének összeállításánál a f. övre kivettelt vármegyei pótdadók beszedésénél és a jövő évi községi költségvetésben megállapítandó pótdadó százaléki kiszámításánál — az állami adókövetési munkálatok késedeleme miatt követendő eljárás tárgyában. 2. A zombori felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának előterjesztése az 1905/906 iskolai évben ellátandó díjas órák tárgyában. 3. A Zrinyi utca lakóinak kérelme az utca rendezése és újból való burkolása tárgyában s ezzel kapcsolatban a Magyar aszfalt ipar részvénytársaság erre vonatkozó ajánlata.

* **Az ellenőrzési szemlék megszűntetése.** A közös hadügyi miniszterium — mint értesülünk — elrendelte, hogy az ellenőrzési szemlék az idén és jövőre is maradjanak el. A tisztí főszemlét, amely novemberben szokott lenni, ezentúl is megtartják.

* **Vidéki újságírók mozgalma.** A magyar újságíró csak olyan, mint a többi magyar: hosszasan nem térnek egymással össze. Bécsnek, Berlinnek elég egy hatalmas és nagytekintélyű újságíró-szervezet, Budapestnek már kettő kell. Most a vidéki újságírók együttes érzését, mely a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének főlíravezetésében jutott kifejezésre, megbontják a vidéki újságírók és hónapok óta folyik a lázas szervezkedés, hogy a jól bevált országos egyesülettől elvonják a közönség rokonszenvét, mely rokonszenvnek köszönhetők, hogy az egyesület vagyona meghaladja a 100.000 koronát és a legszebb eredménytel követhette egyedüli célját: hogy segíelyezhesse a bajba jutott vidéki újságírókat és képviselje kifelé a vidéki hírlapírók testületét. A legutóbbi közgyűlésen valami elfogadhatatlan indítvánnyal lépett föl egyik vidéki kollegánk, mely azt óltozta, az újságírók is szervezkedjenek a szociális táktá mintájára, mely elfogadhatatlan ter föltű a közgyűlés napirendre tért. Es azóta új szervezet létesülésein fáradoznak a vidéki különösen a szegedi és aradi újságírók. Sorban ülészetek a nagyobb vidéki városokban, míg annyira előkészíteték a tárgyat, hogy szeptember 3-ára, Aradra alakuló közgyűlést hívhattak egybe. Az országos hírlapírók szövetség választmánya távol áll ezen mozgalomtól, távol kell attól maradnia, mivel a szervezés egész előkészítése alatt a kollegák részéről

annyi megtámadtatásban volt részök, mely az együttműködést eleve kizárja. A sok vidéki lap daczára a vidéki sajtó ma, szemben a fővárosi versenynyel, még oly gyenge, hogy két vidéki hírlapíró egysejűt nem létezhetik. Az új szervezet tehát alkalmas arra, hogy megbénítsa a régit, mely azért továbbra is teljesíteni fogja kötelességeit, de akik most oly lelkesedéssel és az újságírókat jellemző buzgósággal álltak a secesszióállás élére, csakhamar meg fognak arról győződni, hogy képtelenek a boldogulásra.

*** A jogászok búcsuestélye.** Mint előrelátható volt, jogászfajnik augusztus 29-iki búcsumuláságra fényesen vált be. Zsuföld megöltötték az Élefant-szálloda összes termét, Sztipó barátunknak pedig dagadt a keze a sok kézsorostól, a számtalan köszönetnyilvánítástól, mi neki ez alkalommal ismét kijutott, a zamatos étel-ek és jó italok kiszolgálásáért, ami különben Sztipó barátunknak nem újság, hisz hozzá van ő már ehhez szokva. Jelen voltak: leányok: Gehring Lenke és Miczi, Grün Juliska és Rózsika, Halm Marusza, Heincz Juliska és Viki, Horvátovis Margit, Jeszenszky Flóra, Jovánovits Leóna és Matild, Kacvinszky Marietta, Karl Ilonka, Michels Margit, Mráz Olga, Raab Jozsi, Rácó Miczi, Schaffer Irén, Strasser Margit, Szobotka Katika, Szkenderovits Ilonka, (Szabadka), Tenus Piroksa, Vadász Margit. Asszonyok: Bertolinó Sándorné, Gehring Edéné, Grüné, Halm Ottóné, Heincz Kálmáné, Heiszinger Antalné, öz. Jeszenszky, Jovánovits Józsefné, Kacvinszky, Karlé, öz. Michels Jánosné, öz. Mrázné, Rácó Sománé, Szobotka Rezsőné, Tenus Tivadarné, öz. Vadászné.

*** Az apatini községi iskolák államosítása** ügyében a napokban küldöttség tisztelettel Gräff Nikáz kir. tanfelügyelőnél. A küldöttség szónoka arra kérte a tanfelügyelőt, hogy az apatini községi iskolák államosítása a saját hivatalos ügykörében tegye meg a szükséges intézkedéseket. illetve pártfogolja a községi lakosoknak eme rég táplált óhaját. Gräff kir. tanácsos szívesen fogadta a küldötteket s készséggel jelentette ki, hogy a kérelmet illetékes helyen, mihelyt az ügy abba a stádiumba kerül, támogatni fogja. Egyben megígérte, hogy az apatini községi előjárósággal is érintkezésbe lép e tárgyban.

*** A jómadár.** Emlékeztében lehet még olvasóinknak, mikor két év előtt Dörner Nándor zombori vaskereskedősegéd annyira elvetemedett, hogy saját életé nyájára lőtt, mert ez nem akarta könnyelmű élet módját támogatni és elég pénzzel nem segélyezte. Dörner akkor maga felé is fordította az őt fegyvert és magára lőtt. Kórházba került, hol 3 hónapig kezelték sebéit. Felgyógyulása után a törvényszék elé került, ahol sok enyhítő körülményt tekintetbe vettek, és csak másfélévi börtönrre ítélték, most került csak ki a börtönből és máris újabb rablótámadásáról kapunk hírt Budapestről: Wellisch Izsó fodrász szerdán éjjel a Csömöri-úton tartott hazafelé, amikor a Verseny-utca sarkán egy férfi állott elé és azt kérdezte, hogy hány óra? Wellisch készséggel akart felvilágosítást adni. Elővette az óráját. Ebben a pillanatban az ismeretlen kést rántott és Wellischre támadt:

— Pénzt, vagy meghalsz!

A fodrász nem vesztette el lélekjelemlétét, megragadta a merénylőt és segítségért kiáltott. Közben több járőrköl a segítségére sietett és a rablót átadták a rendőrségnek. A főkapitányságon megállapították, hogy a rabló Dörner Nándor zombori születésű 30 éves osavargó vaskereskedősegéd, aki súlyos testi sértésért már másfél évi börtönrre ítélt. Letartóztatták.

*** Letartóztatott ügyvéd.** Az úvidéki törvényszék a napokban körözést adott ki Ivankovics Pál dr. úvidéki ügyvéd ellen sikasztás miatt. A budapesti rendőrség meg tudta, hogy Ivankovics Budapestre szökött. A detektívek szerdán Sándor-utca 14. számú lakásán letartóztatták. Scheffer rendőrfogalmazó rövid kihallgatás után intézkedett, hogy a bűnös ügyvédet az úvidéki ügyészség börtönébe szállítsák.

*** Bácsmegeiek az orvos-egylet választmányában.** A szegedi orvostársadalmi vándorgyűlésen az állandó választmányba Schmausz Endre ny. főispán, a nagyválasztmányba dr. Thim József apatini (b. megyei főorvos) választottak meg.

*** Meregkeverők a Bácskában.** Zentáról jelentik: Borzalmas bünsorozatnak jött nyomára Karakás Gábor Mohol nagyközségi rendőrformestere. Hosszas kutatás után kiderítette, hogy egy elvetemült öreg asszony: Szivacsókné Palkovics Mária évek óta foglalkozik fizetéstien emberek megméréseével. Karakás már régebben gyanakodott, a legmondosabb kutatás mellett sem tudott megbizonyosodni gyanujáról. A múlt hétfőn aztán egy véletlen vezette nyomra. Kandin Imre öregedő földesgazda ugyanis ezen a napon délben asztalhoz ülve, észrevette, hogy a levesnek, melyet fiatal felesége eléje tált, valami különös íze van. A gazda a feleségére gyanakodott és meg is mondta neki, hogy megakarja „éltetni”. Kandinné kezét fordelve, esküdözött, hogy nem igaz, s hogy ártatlanságát behizonyítsa, evett a levesből. Délután rettenetes kínjai voltak s hogy megszabaduljon tőlük, elbujdosott s a Tiszába vetette magát; hulláját csütörtökön fogták ki Zentánál. Levelet hagyott azonban az urának s abban töredelmesen bevallotta, hogy meg akarta mérgezeni. Büntetését azonban nem árulta el. Karakás rendőrformester jelentéketelen nyomokon elindulva, végre kikutatta, hogy a boszorkánykonyha Szivacsókné faluvidéki házában van. Vasárnap reggel hat órakor hírtelen megjelent az öregasszonynál és házkutatást tartott nála. A kutatásnak megdöbbentő eredménye volt. Az ágy alatt egy nagy sakajtót talált, tele a legkülömbözőbb mérgekkel. Arzénikum, foszfor, cziánkáli, szublimát volt ott nagy mennyiségben felhalmozva. Ezután Szivacsóknét rögtön letartóztatta a csendőrség. A vallatásnál mindent elmondott és ennek következtében vasárnap még tizenkét asszonyt letartóztattak. A letartóztatottak tizenkét mérgezési esetet valláltak be. Három ezek közül már meghalt, kilenc pedig még sanyldók, sorvad borzasztó kínok között s aligha lesz megmenhető. A nyomozás szála Óbecsére is átnyulnak s állítólag előkelő emberek bele vannak a borzasztó ügybe keverve. A moholi legények közül közvetlen a mult sorozás előtt, sokan sorvadni kezdtek. Szemük beesett, aruk fakóra vált s lábuk megbénult. A tavalyi sorozó bizottság elé tíz ilyen legény került. Ezek közül azóta kettő teljesen elnyomorodott, egy valóságilag csak négykézláb tud csuszni, egy megvakult, öt pedig megsejtült. Sőt januárban az egyik közülük meg is halt. A moholiak meg voltak rémülve, mert azt hitték, hogy a levegőben, vagy a vízben van a baj. Az orvosok is ezt tartották valószínűnek s így az emberek figyelmét egészen elterelődött a veszedelem igazi okától. A csendőrség éjjel-nappal dolgozik a rettenetes ügyben, de a vizsgálat eredményét egyelőre titokban tartják.

*** Platz Benifác fegyelmeje.** Kedden kezdtek meg a szabadkai gimnáziumban Platz Benifác főigazgatót és a tanári kar ellen a fegyelmi vizsgálatot. Platz Benifác tudvalegőleg az erőtlenség megbuktatott egy Kosztics nevé diákok

latinból, holott a flu mindenből jeles osztályzatot kapott s a latin dolgozata senki volt oly rossz, hogy meg kellett volna buktatni. A szegény flu öngyilkos lett. A fegyelmi vizsgálatot Pirchala Imre és Darvai Mór dr. főigazgatók, Wagner Lajos dr. és Haverda Máttyás igazgatók vezetik. A bizottság kihallgatta a főigazgatót és az intézet néhány tanárát, Hajdu dr., Vojnich József és Reiser Lajos dr. városi képviselők fentartották vádjukat úgy az igazgatót, mint a tanári kar ellen. A vizsgálat néhány napig fog tartani.

*** Kedvezményes jegyek a magyar fürdőkhöz.** Vörös László kereskedelmi miniszter rendkívüli gyakorlati érzékkel most valósit meg egymásután olyan reformokat, melyek mindaddig jámbor óhajások maradtak. Ujabbán, mind azt e székek akció tárgyalásán kijelentette — azt tervezi, hogy a magyar fürdőkhöz egész olcsó vasúti menetérti jegyek kiadását fogja elrendelni. Ezen jegyeknek két havi érvényességük lesz s nemcsak fürdőink látogatására, hanem turistáink fejlődése szempontjából is, bizonyára üdvös hatást fognak gyakorolni.

*** Veszett maoska.** Csütörtökön délben a Sándor Béla-utczában Magyar Antalné megharapta azombján egy veszett maoska. Az asszonyt másnap felvitték Budapestre a Paszteurintézetbe; a maoskát még nem sikerült megfogni.

*** A „Bácsország“ ünnepi száma.** A szeptember 8-án Szabadkán tartandó iparos kongresszus alkalmából Szabadka város közönsége a „Bácsországot“ bizta meg, hogy ünnepi alkalmi lapot adjon ki. Ezért szept. 6-án fog megjelenni a szept. 3-iki azaz vasárnapj szám.

† Halálozás. Jesei Máttyás, tiszaisztvánfalvi közs. jegyző aug. 27-én, életének 51-ik évében hosszú, kínos szenvedés után meghalt. Temetése 28-án, ment végbe, még pedig Tiszaisztvánfalván még nem látott nagy pompával s a közönség rendkívüli nagy részvétele mellett.

*** Megszüntetett csőd.** A Bácskai Takarékpénztár ellen 1888-ban elrendelt csődöt a napokban szüntették meg.

*** Magyar étlap.** Nagy Lajos aradi vendéglős, a vendéglősök szeptemberben tartandó országos kongresszusán indítványozni fogja, hogy a vendéglősök kizárólag magyar nyelvű étlapokat használjanak. Nem kétérdűnk benne, sőt hiszünk és reméljük, hogy a hazai vendéglősök az életre való indítványt egyhangulag elfogadják.

*** A bajai dohány nagy és különlegességi** dohányárada kezelése tárgyában folyó évi július hó 31-én 85786 szám alatt kibocsájtott árlejtsi hirdetmény a zombori pénzügyigazgatóság által visszavonatot.

*** Óvodaépítés.** Bácsordas község előjárósága f. é. augusztus 24-én tartott versenytárgyalás a községben 17.229 kor. 14 fillér költség keretén belül emelendő óvodának felépítése végett. Ajánlatot tettek: Feszli Máttyás 17.196 koronával, Auer Boldizsár 17189 kor. Heitzmann György 18.190 kor. Goll János 17.198 kor. Sohroft József 17.200 koronával és Hartmann Jakab. Auer Boldizsár ajánlata lett elfogadva és vele a szerződés megkötve.

*** Képviselők a szabadkai iparoskongresszuson.** A szabadkai országos iparostestületi kongresszuson, amelyet szeptember 8., 9. és 10. napjain tartanak meg, a politikai élet több kitűnősége fog résztvenni. Így Kossuth Ferenc és gróf Zichy Jenő az országos Iparegyesület, gróf Albert, mint a Fővárosi Iparoskür kiküldöttjei. Ezenkívül az egyes iparostestületek képviselőiben még a következők országgyűlési képviselők részvételét jelen-

tették be az ipartestületek központi bizottóságának: Dr. Endrey Gyula, Putnoky Mór, Rajk Aladár, Csanády Sándor, dr. Barabás Béla, Lázár Pál, Baugh Mihály, Hilbert Károly, Varga Károly, Mukits Simon, Lukács Gyula, Vermes Zoltán, Kubik Béla, Szalmári Mór, Pisztory Mór, báró, Wessolényi Miklós, Szappanos István, Hoek János, Majlátyi Adám, Misoga Sándor, Bartha Miklós, Lovász Márton.

*** Építkezések és árlejtések a megyében.** Az új vidéki izr. hitközség már régebben elhatározta, hogy templomot építtet. Az építési terveket Baumhorn Lipót budapesti építész előző évben ki is dolgozta már, de azok kivételére nem került még sor, mert a hitközség még nem határozta el véglegesen vajjon a templomot építsék-e meg, vagy pedig az iskolát.

Bezdán. A bezdáni szigetet ármentesítő és belvízlecsapoló társulat védtöltése mentén a blazsoviczai átmetszés mellett építendő gátörház munkálataira, miután az augusztus 17-ére hirdetett árlejtés eredményre nem vezetett, újabb árlejtést hirdet. Az ajánlatok f. é. szeptember 8-án d. é. fél 11 óráig Molnár Ferencz társulati igazgatónál Bezdánban 5% bánatpénz kapcsán adandók be s ugyanott a terv és szerződés-tervezet valamint az általános és részletes feltételek megtekinthetők.

Az új vidéki közbiztonsági bizottság utnak 778 m hosszban Macadammal vagy 3/4 es trachyt kockákkal leendő kiépítésére Újvidék város tanácsa szeptember 9-dikén árlejtést fog tartani.

*** Borzalmas baleset** történt Drigurszki Ignác bécei gazda tanyáján. Német András 15 éves napszamos gyerek egy lóra akart felülni s annak hámkötélét balkezejének fejére hurkolta, hogy könnyebben lóra ülhesen. A felugrás nem sikerült s a ló magával ragadva a hozzá kötött szerencsétlen gyermeket, száguldva mindaddig futott vele, míg lelkét kilehelte. Így összetörve, zuva áldozatát, rémülten érkezett be ifj. Börcsök A. tanyai gazdaságába, hol az istálló előtt megállott.

(A valódi hírneves Málnási Szikulia székely gyógyforrásvíz kapható: Vezérképviselet és főraktár Délmagyarország részére Szegeden: Freiberg és Türk újszék. Raktár Zomborban: Weidinger S. és Zs. czégnél; Szabadkán: Sugár Mánóval; Baján: Gyarmathy Emil gyógy-szerésznél.

*** A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebi képzési vizsgái Szegeden szeptember hó 24. napján d. é. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

(A Herkules-sör. Bizonyára t. olvasóinknak is felfuttat már, hogy, e különlegességet nagy költséggel és nagy reklamálással vezeti be a herkules-söröző (Budapest, Bethlen-tér 3.) Ertesülésünk szerint a Herkules sört, nem lesz nehez bevezetni, mert az oly kitűnő malátatápsör különlegessége, hogy minden intelligens családnál állandóan használgatják, t. i. nemcsak kitűnő ízű asztali ital, hanem pártatlan étvágykötő, idegenség, álmatlanság és vérszegénység ellen pedig tanárok és orvosok is ajánlják.

Csarnok.

Spanyol bikaviadal.

(Corrida de los toros.)

Irtá: **Vértesi Károly.**

Az is megtörtént, hogy a felbőszített bika a csulokot galamb csapat módjára szétugrasztja, aztán neki szalad egynek, oldalba kapja, folytonosan üldözi, de a mikor már a kergetősében nagyon veszélyessé válik a csulo helyzete, a csulo se röst, futni — las tablas felé — szögyen ugyan, de hasznos, átveti magát macska ügyességgel az üles fagáton, nehogy a bika utólerje, ahhoz szögezze. A bika még ott is keresi kiszemelt áldozatát, mikor az, a szinkör és a nézőhelyek közötti szűk körfolyósóba ért s ott magát teljes biztonságban kezdi érezni. De a bika erősen döngeli a deszkafalat, ismételve neki rohan, kopog a szarva rajta erősen, gondolnók, hogy eltörök, kitérik a homlokcsontjából. A bika mérge határtalan, fölugrik a kerítésre, két első lábát túl is vetette már rajta. Most, kis időre, se előre, se hátra, hiányzik a zerge könnyedség, de láttam, megtörtént, a mit nehéz elbinni. A körfolyosó keskeny utacskáján tovább üldözi az ellenfelét, a ki bevárja.

A közönség, mely a második, még magasabb kerítés mögött teljes biztonságban van, riogatja sikolylyal, bottal, napernyő nyelével az erősen fölindult bikát, miközben a csulo elzárja a bika útját s a kerítésen egy oldalajtót nyit ki, azon ő maga elől, az üldözött állat meg utána rohanya a szinkör porondjára vissza kerül, a hol már több csulo vakmerő bosszantással várja.

A bőszi, saját verejtékében fürdő bika kissé megnyugszik most, elbődül, szinte otthon, szabadabban érzi magát, hogy kikerült a szűk folyosóból, melynek falába csak ütközött a szarva a fájdalmat okozó benderillák, maga pedig tehetetlen lett. Keresi a kijáratot, nem találja. De a csavából kikerült csulo, most már több magával oszakkamar eléje kerül s újból kezdődik az inselkedés a bikával, mely a lovakon kívül nem talál más áldozatot fölforrt dühének. A lovak hasába mélyeszti erős szarvait, hol az egyiket, hol mind a kettőt, mikor az ereje még megvan, föl-emeli a lovat, lovassal.

A csulok, ezek a könnyen libbenő fiatalok, mindig a küzdőterem vannak, valószínűségi villámhárítók. A bikának villámot szóró szemét terelik mindig más-más irányba, nehogy kárt tegyen egy helyen.

A bika, másik benderillerótól megint kap két benderillat az előbbi kettő mellé kétfelől. Újabb, nagyobb vérzés, de még mindig elég erős, dühítő tajtékzik. Hányja, veti magát, ráncolja a bőrét, hogy a benderillákat magáról lerázza, de az nem sikerül, a helyett, hogy szabadulhatna azoktól, még erősebben fúródnak testébe az acéls horgok, nem szabadul meg azoktól, összeverődnek s a bika ugrásakor ég felé szállnak.

A porond szőléről, a deszkafal mellől, egy másik piccador közeledik, tereli lovát a bika felé, a bikát vörös lepellel csalogatják a lovas felé. Nagyokat fúj, aztán összeacsapnak, ember és a bika. A bika újabb döfést kap a rövid hegyű pikával, mégis elég mély sebet a tarkóján, mindig mindent előlről, soha semmit hátulról. No, ennek a lónak ugyan neki ment most, irtózatot sebeket szakított rajta, kiránczógáta szarvaival a lónak egész belsejét, olyan nagy pusztítást vitt véghez benne, pillanat műve, hogy a ló hasüregének egész tartalma a földre esett. Oldott zsákból így hullik a takarmány. A szegény pára kínna húzta maga után beleit, hátulsó lábával rá tapos, maga ránt meg egyet rajta, kifordul a maradék is, kitépve szétlépve, és ez az undorító látvány, a közönségnek még tetszik is. Két kezembe tettem az arcomat. Unszolják a lovast előre, a mig bir a csavallo, de az állat gyorsan vérzik el és hamar összeesik.

A lovas nem lehet elég ügyes, hogy pánczélos nadrágjában leugorjék a lóról sebtében, mint a golyó által talált csatlóról lehet lepattani, hanem együtt esik lovával, csak nézze, hogy olyan helyre essék, hogy a ló, testével, fedezhesse addig, mig elő nem ugranak a csulok, hogy a bika, szarvára ne emelje.

Folyt. köv.

Irodalom.

— *Hazai fejlődő baromfi-tenyésztésünk* sokat köszönhet Hreblay Emil állattenyésztési felügyelőnek, aki nyolcz év alatt 10 szakmunkát adott a magyar baromfi-kezelőknek, tenyésztőknek és gazdáknak kezébe, hogy megtanítsa őket a helyes baromfi-tenyésztés minden fogására. Ismerik is a Hreblay-féle munkákat széles ez országban. Most legújabb munkájával azonban Hreblay oly közkívánalomnak tett eleget, amely régtől fogva vágya volt a magyar tenyésztőknek, t. i. az, hogy egy könyvben, mindent fel találjon s néhány koronáért oly munka birtokába jusson, a tanulni vágyó, a melyből minden tekintetben pontos utmutatást nyerhet. E munka Hreblaynak e napokban megjelent „Baromfi-tenyésztés” című s 280 lapra terjedő 115 gyönyörű képpel ellátott könyve, mely a szerzőnél Rákospalotán 3 kor. 20 fill. beküldés ellenében bérmenten kapható.

— *As „Igaság”* Dr. Pataj Sándor radikális politikai haviszemléjének szeptemberi füzeté túlnyomóan a socializmussal és különösen a socialisták által oly erőlyllyel követelt általános, egyenlő, titkos és községenkénti választói joggal foglalkozik. Tartalmából megemlíttük a következő cikkeket: Magyar Republika (Pataj Sándortól). Az utca akarata (G. H.-tól). A tenger (Füldes Imrétől). A nők választójoga (Bédy Schwimmer Rózsától). A magyar faj jövője (Dr. Thim Józseftől). Az általános választói jog ligája. A socialismus (Jauréstól). Radikális politikai és törvénykezési jegyzetek sat.

Fig. 1b. 1905.

Nyilttér. *)

Rohitsi Styria forrás gyógyviz mindenemű gyomordaganat és göröcsök Britghe féle vesegyulladás torok és gége hurut gyomor és bél hurut cukorbetegségek és máj baj ellen.

Előnyös Orvosilag gyógyhatású! ajánlván!
Nagybani lerakat Magyarországon
Hofmann József Budapest, Bátorhory-utca 8.

ראש השנה 68 ויום כיפור

A közelgő izr. főünnep alkalmából bátorodom a következő

imakönyveket és rituális czikkeket

a n. 6. község részére ajánlani, úgymin:

Machsor 9 köt., magyarra ford., egész angol vászonkötésben 2 frt 80

Ugyanaz diszkötésben — — — 3 frt 50

Machsor 9 kötetben németre ford., egész angol vászonkötésben 2 frt 60

Ugyanaz diszkötésben — — — 3 frt —

Machsor 4 köt., magy. v. németford., egész angol vászonkötésben 1 frt 50

Ugyanaz diszkötésben — — — 1 frt 80

Machsor zsebalaku, 2 kötetben — frt 25

Ugyanaz 3 kötetben — frt 35

Valódi svájci selyem vagy gyapjú társak 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 forintig. Hozzávaló arany vagy ezüst dísz 1, 2, 3, 4, 5, 6 forintig.

Imakönyvek elefántcsonttárat, díszes kötésben, magyar, német vagy héber fordítással 2, 3, 4, 5, 6 forintig.

Ugyanaz egyszerű angol vászon vagy bőrkötésben 40 krtól 1 forintig.

Megbízások a rendelés teljes megelégedésére, utánvét mellett eszközöltenek. 5 forinton feletti rendelések bérmentve küldetnek és nem tetsző áruk kifogas nélkül visszavételnek az összeg visszatérítése mellett.

A nagyérdemű község szives rendeléseit kéri

teljes tisztelettel

STAMBERGER BERNÁT

könyv- és papirkereskedése, könyvnyomdája, könyvkötészete.

Sürgönyeim: Stamberger Bernát Miskolcz.

Miskolczon, Szachenyi-u. 98. Alapítva: 1869. évben.

*) A rovat alatti közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

2628—1905. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A járáson Csurog községénél üresedésbe jött földkönyvnyilvántartói állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állást elnyerni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **1. évi szeptember hó 20-ig**, bezárólag hozzám nyujtsák be.

Az állás javadalmazása 600 korona, mely javadalmazásnak 1000 koronára leendő felemelése várható.

Zsalyán, 1905. augusztus 25-én.

Nikolits Izidor.

félszolgabíró.

46. szám. A „Bácskai komlótermelők egyesülete”.
1905.

HIRDET MÉNY.

A Bácskai komlótermelők egyesületének igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1-ső komlóvásárt a petróczi helyi vásár keretén belül **folyó évi szeptember hó 8-án** tartja meg, a melyre úgy a termelőket, mint a kereskedőket és fogyasztókat ezennel meghívja.

Figyelmezteti egyúttal a termelőket, hogy a vásárt hetenkint egy-zer s mindenkor pénteki napon tartja meg, a midőn áruikkal, eselleg pedig hű mintákkal megjelenthetnek.

Végre tudomására adja az egylet t. tagjainak, hogy a választmányuk e hó 22-én hozott határozata értelmében minta gyűjteményt rendez és komlót beraktároz, melyet a termelők felelőssége és veszélyére eladás céljából átvesz, mely kedvezményt azonban csakis egy-leti tagok élvezhetnek.

A minta kiállítása, áruk elraktározása és eladásáért díj nem jár.

A minta gyűjtemény rendezése céljából ingyenes zsákcsockákat ad az egylet tagjainak, felkérnek a t. tagok, hogy ebbeli szükségleteiket a helyi meghatalmazottjánál bejelentésük.

Kelt Petróczon, 1905. aug. 28-án.
Feldmann Antal, Dr. Gerich Endre,
titkár. igazgató.

Képviselő kerestetik,

új világítási készülékek eladására (horodozható és állandó házi készülékek, kertilámpák, kézitanyók kézi- és asztali lámpák.

Könnyen eladható olcsó fogyasztási czikke.

Ajánlatok referenciáikért Képviselő 554. alatt

Haasenstein és Vogler céghez
Budapestre kóretnek.

Pályázat.

Dávodon (Bácsm.) halálzás folytán az I. és II-ik r. kath. magyarajku férfi osztályu tanítói állás megüresedvén, arra **folyó évi október hó 1-ig** pályázat hirdettetik.

Javadalmazása: 1. a mindennapi tanításért 750 kor., 2. ismétlőiskola tanításért 50 kor., mely összegek előleges ¼ évi részletekben a község pénztárából fizettetnek, 3. korpótlék, 4. különálló szabad lakás, mely áll: két szoba konyha, éléskamra, istálló, sertésöl és pincéből, 5. a lakáshoz osztott kert.

Pályázhatnak férfitanítók, a pályázók felszerelt kérvényüket a dávodi r. kath. iskolaszékre címezve föl. Maison Mihály ker. esperes urhoz Regőcére (Bácsm.) küldjék.

Kelt Dávodon, 1905. augusztus hó 22-én.

Dobozy János,
plebános, isk. széki elnök.

Dr. MALNAI MIHALYNE

felsőbb leány tan- és nevelőintézete.
BUDAPEST, VI. Teréz-körút 39. I.

Bejáró és bennlakó növendékek. Elemi, polgári és továbbképző osztályok. Korlátolt számú növendékek. Kiváló tanerők. Bennlakó külföldi nevelőnők. K va natra bővebb felvilágosítást az igazgatóság.

Egy éves önkéntes

urak mielőtt felszereléseiket megrendelik, kérvényeket árjegyzéket

Nemes L. és Társa

egyenruházati és hadfelszerelési intézetből **Szegeden** a hol legszebb és legcsinosabb egyenruhák a legfinomabb anyagból a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

Mühle — „Őszi árjegyzéke“

mely mindazt tartalmazza, mire a kertbirto-
kosnak úgy a kertésznek is őszön szüksége
van, mint: **magvak**, — **virághazymák**, —
szobákban virítók, — **pálmák**, — **japán**
Chrysanthemumok, — **rózák**, — **rözszo-**
tóalyak, — **gyümitölés és díszfák**, — **ho-**
gyások, kiváltképen **zamézák** stb. és ki-
nánatra **ingyen** megküldetik.

Minden egyes megrendeléshez a legújabb
kertészeti kézikönyv **„Mühle. Őszi ter-
mesztmények“**, mely mindazon tudniva-
lókat tartalmazza, minek az ősz folyamán
meg kellene történnie; hogy téli és tavaszi
virágokat miként kell nevelni, — növényeket,
rözsafákat stb. őszön előnyvel, hogy lehel
ültetni stb. — Vásárlóim, kik a tavaszi
új kertészeti kézi könyvemet **„Mühle**
tanácsadója a kertművelésben“ még
nem kapták volna meg, ezek ősz megrende-
lések alkalmával ezt kéni méltóztatnanak. E
kiadmányom sem lesz külön elárusítva, csakis
b. vevőim kapják meg ezt.

Mühle Vilmos
es. és kir. udvari szállító
Temesvár.

Adonis Crème ellátólt vesző
nélkül egynehány
nap alatt legkét-
séghez sttbebe esetekben **szeplőket**. Leg-
egyszerűbb használat. 1/2 doboz 3 K. Csak
valódi zöld dobozokban kapható: Schwanen
Apotheke Frankfurt a/M. 274.

Szőlővessző!

A világhírű „Delawäre“ adja a leg-
jobb bort!
Oltani permetezni nem kell!
A szőlészeti kincse.
A phyloxera-nak ellent áll!
Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bárkinek.
Szőlőoltványok mérsékelt áron
kaphatók!
Nagymennyiségű sima és gyökeres
Delawäre vessző eladás.

Szigyártó és Takáts

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd.

Somogy megye.

AMERIKA

elutazás Havreből minden szombaton
Französische Linie

kényelmes, gyors utazás, kitűnő ellátás, bor
és likörrel. Menetjegyek kaphatók erede
árban az összes amerikai vasulhálózat, bát
mely állomásához. Bővebb értesítésekre
szolgál ingyen és bérmentve a

Französische Linie

Wien IV. Weyringer-utca 8.

KLYTHIA A BŐR
APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arezbőr szépi-
tése és fluomitása.

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, ró-
zsaszin vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir.
tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

es. és kir. udvari toilette-szappan és parfümök, es. és
kir. kamarai szállító. BECS I, Wollzeile 3, sz.

Kapható **Zomborban: Weidinger S. és Zs.**
kereskedő-czégnél.

Egy ábr. 2 1/2 h. 2 h. küldő
támvét vagy az összeg előleges
betöltése után.

Kitüntetve a legmagasabb éremmel! **Grand Prix** világiállítás St.-Louis 1904.

Kérjünk csak

Globus-tisztító kivonat,

mint mellékelt ábra ;
mintán sok értéktelen utánzatok kínáltak.

Egyedüli gyáros: Fritz Schütz jun. Akt.-Ges., Eger und Leipzig.

Egyszeri átsimítás

Schicht-

szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)
pótól

Kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Keill-Lakk

legkitűzőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keill-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keill-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keill-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill
Keill-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. czégnél Zombor.

LEOPOLD GYULA

Saját érdekében
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÜT 6a.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházódni.

Saját érdekében kérje ezért dűstartalmu **mintagyűteményünket**, melyet megtakintás végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION**

Bécs, I., Schottenring 10

VÉRSEBÉNTSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG

Gyógyítására az éjszakai gőzök erősbítésére a leghatásosabb keletleny.

KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítményével. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3/20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban.

Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Mátyás-tér.

SZIMON ISTVÁN FÉLE

GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegyek takarók függönyök esztétikusok Szőnyeg, S. SCHEIN cs. és kft. WIEEN, I., Bauernmarkt 12. Dűstartalmu képes **ARÉGYEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

200 kényelmes lakozószobával. A legszolidabb kezelés.

Prospektus kívánatrangyen és bérmentve.

PLATSCHEK VILMOS

elismer legelőcsőbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kórpasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1/20

Dr. Kovács gyógytára Bpest, Győr ú. 17.

SMITH PREMIER

Képviselek keresztemek.

SMITH PREMIER N° 5

Képes árjegyzék ingyen.

VILÁG LEGJOBB ÍROGÉPE

BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚTJA

BALASSA FÉLE UGORKATEL

Pattanás, kiütés, szepülő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arczóról a valódi angol használatával.

Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k, puder 1/20, K.

Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** győgyesztára Bpest-Erzsébetváros.

KATZER -féle részv. társaság megóvó- infézte az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.

Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE

NAGY VASÁRDLJON CSAK KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÜT 19

SZAKVÉLEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalat szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszatorna hurutos bántalmainál, ugyanint a húgy- és lvszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belék atoniájára és a hasi vérbeségéből eredő májajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése osztató hatást fejt ki a női medence szervek feletti izzadmányainál. A tudógümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gimnás-gyógyhelyek egyiktömény dagasztat ellen jó sikerrel alkalmazható. Célészertü segédeszközül képez az elhízás és időit közvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Belsőhely: a keszö talajjalos „SICULIA” természetesen szénsavval sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSPÖRDÖN Hármaszék va. Csem; SICULIA, Málnásfürdő, Póráskútár. Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénészeszab.

Árpád

RAJZ-ESZKÖZ

az összes közép-iskolákban a legjobban bevált

MAGYAR KÖRZÖ

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipósisztószer

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- és ZENEMŰ-KERESKEDESE

ALAPITTA OTT 1852 BEN.

Az összes helybeli és vidéki iskolákban előirt **tankönyvek** ódon és új állapotban, valamint író- és rajzeszközök legjutányosabban kaphatók:

SCHÖN ADOLF könyvkereskedésében.

Könyvek, tartósan, gyorsan és olcsón kötetnek. Iskolatáskák nagy választékban.

MILKA SUCHARD

Csak albesi tej kakao és cukorból áll. Paratlan különlegesség.